

Romanttinen Rein parhaimmillaan: Pfalzgrafenstein ja Gutenfelsen linna.

Alkeita ja jatko-opintoja Saksassa Reinin varrelta

14.5.2025 14.00

Särmikäs Köln vai kulttuuria tihkuva Bonn? Molemmat sopivat kaikkiruokaiselle Saksan-ystävälle. Opintoja kannattaa laajentaa myös lähiseutujen nähtävyyksillä.

Kovia kokeneen Kölnin historia ulottuu vuoteen 50, jolloin roomalaiset perustivat seudulle siirtokunnan. Keskiajalla Köln oli tunnettu pyhiinvaelluskohde ja kolmen kuninkaan pyhäinjäännösten kohdalle oli nousemassa uljas katedraali, tuleva Kölnin tuomiokirkko. Goottilaistyyllisen tuomiokirkon rakennustyöt saatiin päätökseen vasta 1880-luvulla.

Vuonna 2007 kirkkoon asennettiin uusi, kölniläistaiteilija **Gerhard Richterin** suunnittelema pohjoisikkuna. Lasin läpi virtaavat valonsäteet korostavat salin harrasta tunnelmaa.

Kaupungissa on lukuisia muitakin mielenkiintoisia kirkkoja ja 250 kirkolla Köln pitää hallussaan Alppien pohjoispuolisten kaupunkien ennätystä kirkkojen määrässä. Romaanisista kirkoista mahtavin lienee Vanhassakaupungissa sijaitseva St. Martin. Toinen vaikuttava kirkko on St. Pantaleon.

Kölnin rakennuskanta tuhoutui toisessa maailmansodassa 90-prosenttisesti ja asukkaita sinnitteli raunioiden seassa vain 40 000. Tämän päivän Kölnin asukasluku on jo ylittänyt miljoonan rajan.

Kirkkojen ohella Vanhaakaupunkia on kunnostettu uutterasti. Alue on pieni, sokkeloinen sekä erilaisten ja eritasoisten ravintoloiden kirjoma. Vanhankaupungin Heumarktilta alkaa Neumarktille ulottuva ostoskatu, jonka varrelta löytyvät tuttujen kauppaketjujen myymälät sekä saksalaisia erikoisliikkeitä.

Bonn sijaitsee reilun puolen tunnin junamatkan päässä Kölnistä. Inhimillisten mittasuhteitten kaupunki soveltuu loistavien yhteyksiensä ansiosta loman tukikohdaksi.

Entiseen liittotasavallan pääkaupunkiin rakastuu oitis. Ensitutustumiseen kuuluu käyskentely Hofgartenin nurmikolla ja Poppelsdorfer Allee -puistokadulla. Kannattaa myös poiketa tyylikkään Südstadtin kaduille. 1800-luvun lopulla rakennettu kaupunginosa on hyvinvoivan keski- ja yläluokan suosima asuinalue.

Vanhassakaupungissa on jokaiselle jotakin: raatihuone, keskiaikainen kirkko ja mainiot ostosmahdollisuudet Saksan laajimpiin kuuluvalla yhtenäisellä jalankulkualueella.

Musiikin ystävät suunnistavat Beethovenin syntymäkotiin, jonka pienessä ullakkohuoneessa Ludwig-poika näki ensi kertaa päivänvalon. Ihastuneita huokauksia kuuluu vitriiniltä, jossa on esillä *Eroica*-sinfonian partituurin kansilehti. Vapautta ja demokratiaa kannattava Beethoven omisti sävellyksen ihailemalleen Napoleonille. Kun Napoleon julistautui Ranskan keisariksi, Beethoven poisti teoksesta raivostunein kynänvedoin omistuksen *intitulata Bonaparte*.

Bonnin syventäviin opintoihin sopii vierailu entiseen liittokanslerin virkataloon

Sateen sattuessa pelastukseksi koituvat kaupungin muutkin museot. U-Bahn vie aivan Museumsmeilen porteille, mistä löytyvät muun muassa liittotasavallan historian museo, Bonnin taidemuseo sekä Deutsches Museum Bonn.

Bonnista alkaa romanttisena Reininä tunnettu reitti, joka ulottuu ylävirtaan aina Rudesheimiin saakka. Toukokuun ensimmäisenä viikonloppuna vietetään Reinin varrella näyttäviä kesäkauden avajaisia *Rhein in Flammen*. Lukemattomat valaistut laivat lipuvat virralla, soitto raikaa ja ihmiset tungeksivat Bonnin Rheinauen niityillä. Juhlinnan päättää valtava ilotulitus.

Rheinauea rauhallisempi näköalapaikka on vastapäisellä rannalla sijaitseva Oberkassel. Tapahtumaa voi seurata kaikista Bonnin-Linzin välisistä kaupungeista ja kylistä. Laivalipuilla on kysyntää ja ne kannattaa varata jo tammi-helmikuussa.

Saksan sodanjälkeinen historia näkyy Bonnissa vahvasti. Siltoja ja katuja on nimetty poliitikkojen mukaan: Friedrich-Ebert-Strasse, Konrad-Adenauer-Brücke, Willy-Brandt-Allee, Franz-Josef-Strauss-Allee. Kennedykin on saanut oman nimikkosillan.

Bonnin syventäviin opintoihin sopii vierailu entiseen liittokanslerin virkataloon. Rakennuksia on useita, kuten kaunis 1800-luvun palatsi Palais Schaumburg sekä 1970-luvun modernit laajennukset.

Palais Schaumburgin asukkaita olivat muun muassa Schaumburg-Lippen prinssi Adolf ja puoliso Victoria, keisari Vilhelm II:n tytär. Prinssin kuoleman jälkeen leski alkoi viettää makeaa elämää ja lopulta palatsi huutokaupattiin prinsessan velkojen katteeksi.

Kun Bonnista tuli liittotasavallan pääkaupunki, iski Kölnin ylipormestari ja sittemmin liittokansleriksi valittu **Konrad Adenauer** silmänsä Palais Schaumburgiin.

- Tästä tulee minun virastoni, hän julisti.

Adenauer oli vahva johtaja sekä pikkutarkka ja vaativa työjuhta. Sihteereitä hän juoksutti ja itketti kolmin kappalein.

Niukahkosti tyylihuonekaluin kalustetun työhuoneen seiniä koristavat romantiset maisemamaalaukset. Aikaa mittaa kuusi kelloa. Adenauerin kokosten kerrotaan alkaneen aina minuutilleen sovittuun aikaan. Myöhästyjät jätettiin armotta ovien ulkopuolelle.

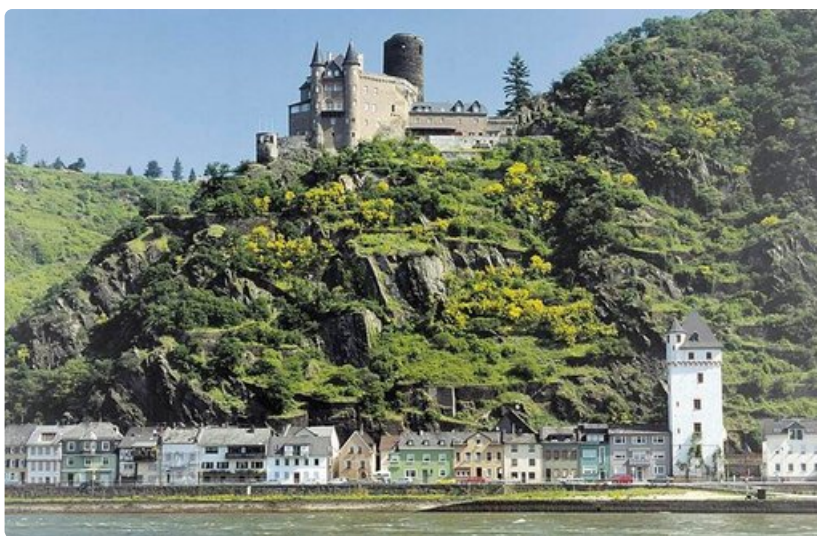
Neljäs liittokansleri eli uuden idänpolitiikan avaaaja **Willy Brandt** totesi tilojen käyvän ahtaiksi ja palatsia täydennettiin uudisrakennuksin. Brandtin seuraaja **Helmut Schmidt** kauhisteli uutta arkkitehtuuria. Rakennukset muistuttivat hänen mielestään säästökassan konttoria. Schmidt tilasi etunurmikolle valtavan kullatun veistoksen **Henry Moorelta**. Teoksen tähtitieteellistä hintaa voi vain arvailla.

Kukkulalta aukeavat romanttiset maisemat joka suuntaan.

Toinen jatko-opintoihin kuuluva kohde sijaitsee idyllisessä Ahrjoen laaksossa. Samalla voi pistäytyä Ahrweilerissa. Pikkukaupunkia ympäröivät hyvin säilyneet keskiaikaiset muurit ja myös ristikkotalojen ystäville riittää ihastelemista. Joulumarkkinat ovat alueen kauneimmat.

Bonn iltahämyssä. Etualalla Vanhakaupunki, takana pilvenpiirtäjät Langer Eugen ja Bundespostamt sekä Siebengebirgen kukkulat.

Burg Katz St. Goarshausen.

Oberdollendorfin idylliin kuuluvat viininviljely ja ristikkotalot.

Viiniköynnökset kipuavat rinteillä, joilta saadaan 30 prosenttia Saksan punaviineistä. Hyvällä säällä patikoidaan Rotwein-Wanderweg -reiteillä. Vaelluksen lomassa maistellaan tietysti viinejä.

Rinteessä piilottelee liittohallituksen salaisen bunkkerin sisäänkäynti. Maanalaisen käytävä- ja luolakokonaisuuden oli määrä toimia sodanaikaisena komentokeskuksena ja suojella avainhenkilöitä ydinlaskeumalta. Tunneleiden rakennustyöt aloitettiin ensimmäisen maailmansodan aikana. 1930-luvulla luolastossa viljeltiin herkkusieniä ja toisen maailmansodan aikana natsit kehittivät siellä aseitaan. Muun muassa V2-raketit koottiin viiniköynnösten peittämien kumpujen kätköissä.

Bunkkeriin kuuluvien tunneleiden pituus on reilut 17 kilometriä. Toimistohuoneita oli aikoinaan 897 kappaletta ja askeettisia makuuhuoneita 936. Liittokanslerille oli varattu oma makuuhuone, jota ei tosin koskaan tarvittu.

Kolmelle tuhannelle maan alla työskentelevälle oli varattu myös sairaala, hammaslääkärin vastaanotto sekä viisi keittiötä ja ravintolaa. Vettä saatiin seitsemästä kaivosta ja oma palokunta vastasi sammutustöistä. Vapaa-aika kulutettiin elokuvien parissa.

Maan alla tulee viilu, sillä lämpöä on vajaat 10 astetta. Ulkona onneksi hellii kesäinen sää. Mieli halajaa taas Reinin varren pieniin kyliin, kaupunkeihin ja kukkuloille.

Opintomatkalaiset suuntaavat Siebengebirgen alueella sijaitsevaan Königswinteriin. Kesäisin kaupunki on tupaten täynnä matkailijoita. Paras matka-aika lieneekin keväällä tai syksyllä, jolloin vietetään viininkorjuujuhlia. Juhlien aikana tapahtuu ihme: keskusaukion suihkulähteestä pulppuaa janoisille viiniä.

Tyylikkään Königswinterin rakennukset ovat enimmäkseen kivistä, sillä ristikkotaloista suurin osa paloi Ludvig XIV:n sodissa. Kiveä saatiin läheisistä louhoksista.

Reinin rantakadulla on rivi hyviä hotelleja ja ravintoloita, kuten sievästi kitschinen Loreley. Puiden siimeksestä on mukava seurata Reinin virtaamista, pitkiä proomuja ja risteilyaluksia. Matkaa voi jatkaa vaikka siipiraslaiva Goethellä tai Rheinprinzessinillä.

Joen vesi lainehtii alhaalla, vaikka tulvat ovat Reinillä yleisiä. Viimeksi vesi nuoleskeli rantakadun taloja vuonna 1995. Monet rakennukset on varustettu vesitiivein ovin ja alakerrokset on kaiken varalta kaakeloitu.

Königswinteristä vie pieni juna ylös kukkulalle, läpi luonnonsuojelualueen vihreiden metsien, joissa risteilee houkuttelevia vaellusreittejä. Eräs parhaista vie Löwenburgin romanttisille raunioille.

Ensimmäinen pysäkki on Schloss Drachenburg, reiniläinen vastine Baijerin satulinnoille. 1880-luvulla rakennetun Drachenburgin ensimmäinen omistaja oli pörssikeinottelija Sarter. Myöhemmin tiloissa toimi katolinen sisäoppilaitos, natsiaikana taas Adolf-Hitler -koulutuskeskus.

Sodanjälkeisinä vuosina linnaa ei arvostettu ja sen purkamistakin vaadittiin, kunnes upporikas **Paul Spinat** osti linnan ja alkoi kunnostaa sitä mieleisekseen. Spinat ja hänen vaimonsa, aiemman avioliiton kautta prinsessaksi kivunnut Erina viettivät linnassa hilpeitä juhlia ja kaahasivat pikkuteitä kullatulla Rolls-Roycella. Pariskunnan kuoleman jälkeen linna avattiin yleisölle.

Rinteessä piilottelee liittohallituksen salaisen bunkkerin sisäänkäynti.

Ylempänä kukkulan huipulla sijaitsevat piispanlinnan rauniot, joilta aukeavat romanttiset maisemat joka suuntaan. Metsät näyttävät jatkuvan silmänkantamattomiin. Alhaalla virtaa Rein, ja silmä poimii hyviä kohteita: Bad Honnef, joka on varakkaiden matkailijoiden suosima lomakeskus hyvine ostosmahdollisuuksineen sekä Unkel, soma pikkukaupunki joen mutkassa.

Nonnenwerthin saarella uinuu nunnaluostari, jossa lepäilivät muun muassa keisarinna Josephine ja **Franz Liszt**. Kivenheiton päässä ovat kuuluisan Brücke von Remagenin jäänteet ja museo. Toisen maailmansodan loppuvaiheissa siltaa yritettiin pariin otteeseen Hitlerin käskystä räjäyttää. Yritykset epäonnistuivat ja vastuulliset tuomittiin kuolemaan. Liittoutuneet pääsivät Reinin yli, mutta parin päivän kuluttua vaurioitunut silta romahti kasaan.

Kölnin Vanhassakaupungissa törmää hauskoihin yksityiskohtiin.

Samoja maisemia ihailivat aikoinaan monet kuvataiteilijat ja runoilijat. Reinin romantiikan keksivät alun perin englantilaiset, etunenässä lordi Byron. Sittemmin myös saksalaisten silmät avautuivat ja maisemamaalauksiin löysivät aiheita Düsseldorfin koulukunnan edustajat. **Heinrich Heine** ja **Ludwig Uhland** punoivat alueella inspiraation vallassa kaihoisia säkeitä.

Paluumatkalla Bonniin voi hypätä ulos junasta ja katsastaa Oberdollendorfin kylän. Pieni kylä ristikkotaloineen on pian nähty. Rauhallista menoa arvostava jää asumaan täysihoitolaan, nauttimaan viinituvista ja -vaelluksista. Seudulla on viljelty rypäleitä jo ammuin, esimerkiksi Weingut Sülzin juuret ulottuvat 900-luvulle.

Lisätietoja:

www.germany.travel/fi

Varaukset ja opastukset Köln-Bonn www.koeln.de/tourismus, www.bonn-region.de, www.siebengebirge.com, myös majoitukset ja lippuvaraukset Rhein in Flammen -laivoille.

Palais Schaumburgin kierroksille ilmoittautuminen vähintään kaksi viikkoa aikaisemmin, besucher@hdg.de. Henkilöllisyystodistus on oltava mukana. Yksittäiset matkailijat voivat osallistua sunnuntaisin klo 12 alkavalle kierrokselle. Bunkkerimuseo, Regierungsbun Bad Neuenahr-Ahrweiler, on avoinna ke, la ja su 10-18, sisään viimeistään 16.30, www.ahrtal-tourismus.de, www.regbu.de

Makupaloja Reiniltä ja vähän kauempaa:

Koblenzissa eli Reinin ja Moselin risteyksessä sijaitsevassa Saksan vanhimpiin ja viehättävimpiin kuuluvassa kaupungissa on puutarhanäyttely. Bundesgartenschau on avoinna 16.10. saakka. www.koblenz-touristik.de

Mannheimissa on 10.9. autosinfonian kantaesitys autoilun 125-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Musiikista vastaavat orkesterin ja kuoron ohella 80 autoa.

Stuttgartissa vieraillaan Porschen ja Mercedes-Benzin museoissa.

Berliinissä ajetaan nostalgisella Trabantilla.

www.stuttgart-tourist.de

www.trabi-safari.de

Aschaffenburgissa Frankfurt am Mainin liepeillä vietetään Bach-viikkoa heinäkuussa Piispanlinnassa on esillä Saksan laajin Lucas Cranach -kokoelma. Lähistöllä Amorbachin ja Miltenbergin pikkukaupungit. www.info-aschaffenburg.de

Baijeri muistelee 125 vuotta sitten kuollutta kuningas Ludwig II:ta tapahtumin ja näyttelyin Herrenchiemseen linnassa 16.10. saakka. www.bavaria.by

Teksti: HILKKA HEIKINHEIMO

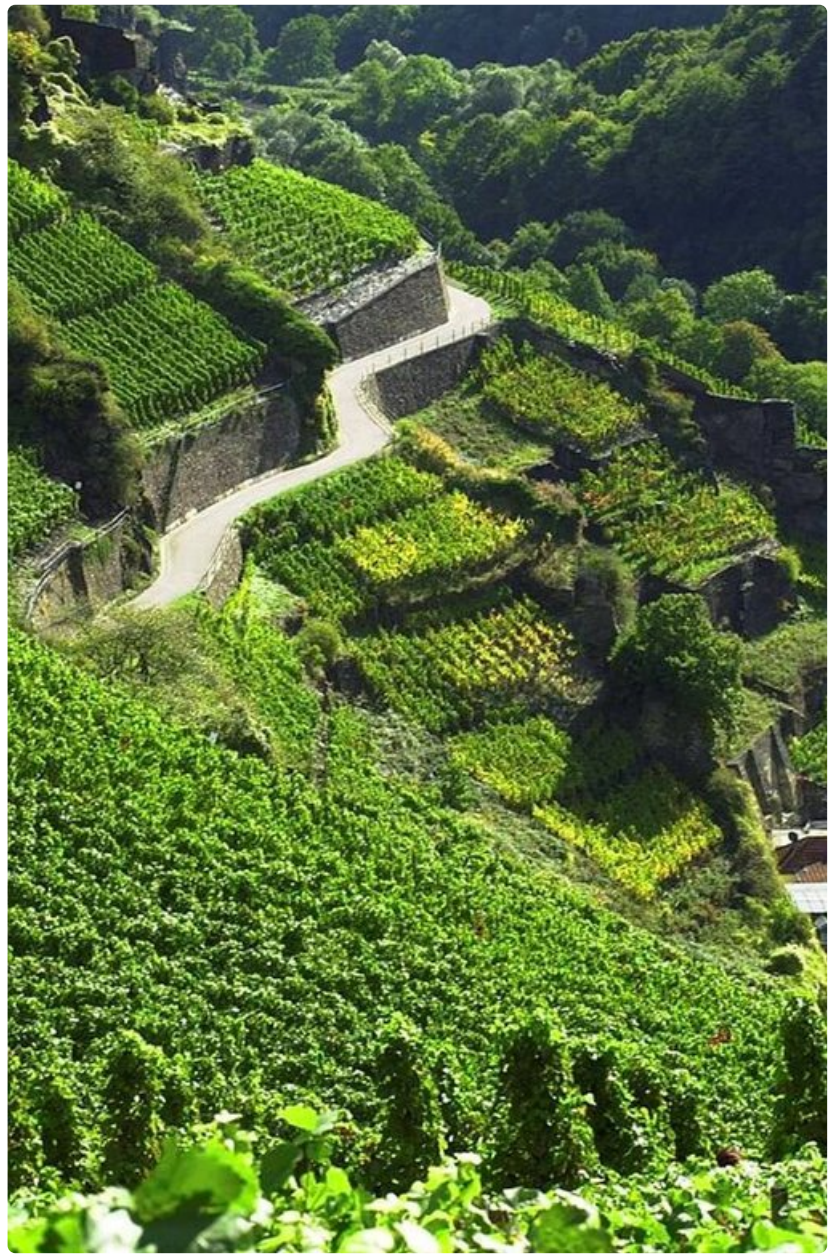
Kuvat: HILKKA HEIKINHEIMO JA SAKSAN MATKAILUTOIMISTO

Poppelsdorfin puistokatu on vehreä bonnilaisten olohuone.

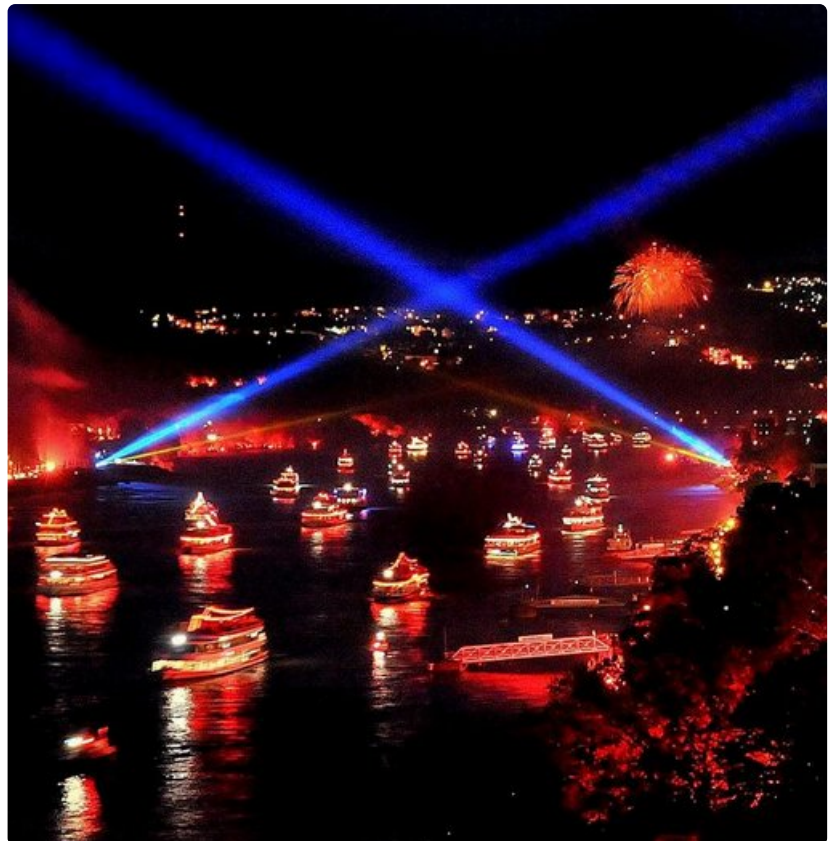
Bonnin Siedstadt-kaupunginosan kermakakkutaloissa kelpaa asua.

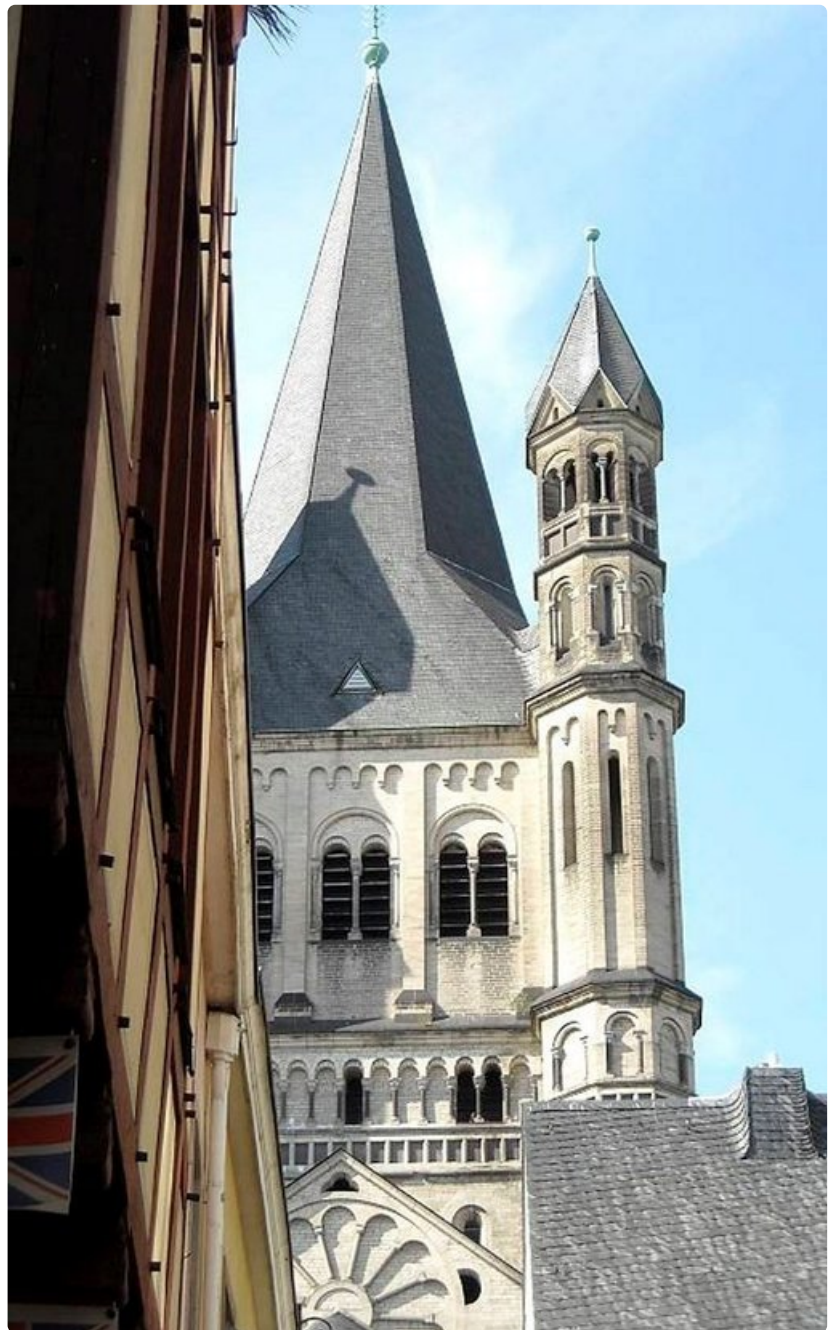
Ahr-joen laaksossa voi vaellella viiniköynnösten peittämällä rinteillä.

Drachenfels ja -burg ovat saaneet nimensä lohikäärmeiden mukaan. Viimeinen linnanherra kultautti sekä autonsa että patsaita.

Risteilyalukset osallistuvat kesäkauden avajaisten huikeaan loppunäytökseen Reinillä.

Gross St. Martin kuuluu mahtavan tuomiokirkon ohella Kölnin maamerkkeihin.